

STRAFT GOD ONMIDDELIJK?

"Het geduld van God: Waarom directe straf zelden volgt en wat dat zegt over liefde, vrijheid en gerechtigheid."

Karma wacht geen seconde. Het was kwart voor zeven 's ochtends in de verpakkingshal. De machines zoemden verrassend zacht terwijl ze onophoudelijk dozen vouwden en lijmden. De hal vulde zich met de geur van karton en smeerolie.

Kurt, die zichzelf de handigste van de ploeg waande, stond met opgestroopte mouwen aan band 3.

"Let op, mannen," riep hij, "straks moet ik weer in mijn eentje de targets halen omdat jullie staan te slapen op twee benen!"

Waarop Jean met zijn ogen rolde en Petra wijselijk zweeg. Zuchtend draaide Kurt zich om, stak zijn hand uit naar een doos – en stootte met volle kracht zijn hoofd tegen de openstaande klep van het verpakkingstoestel.

KLANG!!!

Hij greep naar zijn voorhoofd, waar zich meteen al een ferme rode bult aftekende. Jean kon zijn lach niet inhouden. "Zie je wel," zei hij droog tegen Petra, "God straft onmiddellijk."

Boontje komt om z'n loontje

De uitdrukking "God straft onmiddellijk" wordt in de

volksmond vaak ironisch of half-grappend gebruikt. Ze wil zeggen dat iemand vrijwel meteen na een misstap of brutale opmerking wordt "gestraft", alsof een hogere macht ogenblikkelijk ingrijpt. "Boontje komt om z'n loontje", zeggen we dan.

De uitdrukking suggereert dat een morele misstap, een onfatsoenlijke opmerking of

een vorm van overmoed direct wordt afgestraft. Die "straf" is dan meestal een ongelukje of iets gênants: iemand struikelt, stoot zijn glas om, verslikt zich, laat iets vallen – kortom: Karma wacht geen seconde.

Worsteling van het hart

Achter dit taalgebruik-met-een-knipoo zit een diepere, existentiële vraag, nl. de worsteling van het hart. Waarom God, als Hij er is, juist niet onmiddellijk straft. Waarom grijpt God niet direct in als er iets fout gaat? Waarom laat Hij boosdoeners op aarde hun gang gaan, soms dagen, jaren of zelfs een leven lang?

Drugsbaronnen rijden parmantig rond in hun dure Lamborghini's, pestkoppen drijven hun slachtoffers soms tot een wanhoopsdaad en komen ermee weg. Dopingzondaars blijven onder de radar, volgens Europol levert migranten-smokkel in Europa ongeveer 5 miljard euro per jaar op. Fraudeurs sluizen hun zwart geld door naar

"Het oordeel is in zekere zin al voltrokken aan Christus."

belastingparadijzen, enzovoort.

Je kan er niet omheen: als God alles ziet en goed en rechtvaardig is, zou je verwachten dat Hij meteen optreedt bij leugens, onrecht of wreedheid. Maar dat gebeurt zelden.

En dat is niet omdat God niet zou kunnen ingrijpen. Het lijkt eerder een bewuste keuze.

Maar waarom dan? Ik noem verderop zes mogelijke redenen.

"God wil geen
gehoorzaamheid uit angst,
maar uit liefde."

1.

Omdat God geduldig en barmhartig is

Hij weet dat mensen zwaar in de fout kunnen gaan, maar Hij weet ook dat mensen kunnen veranderen. Als God meteen elke overtreding zou straffen, zou Hij mensen geen kans geven om tot inzicht te komen of om iets recht te zetten. Zijn zwijgen is daarom geen onverschilligheid.

Onmiddellijke vergelding zou elke ruimte voor bekering afsluiten. Volgens veel bijbelse teksten is Gods eerste verlangen niet om te straffen, maar om te herstellen. Daarom geeft Hij mensen ruimte en tijd om tot inkeer te komen.

"De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig,..."
(Exodus 34:8)

2.

Omdat God mensen wil die Hem liefhebben, niet mensen die bang voor Hem zijn

Stel dat je bij elke misstap meteen wordt getroffen, bijvoorbeeld door ziekte, ongeluk of verlies. Dan zou je al snel voorzichtig worden... uit angst en berekening, niet uit overtuiging.

God wil echter geen gehoorzaamheid uit angst, maar uit liefde. Liefde die gebouwd is op angst is geen echte liefde. Dat geldt trouwens ook in menselijke relaties.

Als God elke misstap ogenblikkelijk zou straffen, zouden mensen Hem misschien wel gehoorzamen – maar dan alleen uit vrees in plaats van uit vertrouwen. Dat zou een vorm van morele dwang zijn. Liefde en echte toewijding vragen ruimte en vrijwilligheid.

"De liefde laat geen ruimte voor angst; volmaakte liefde sluit angst uit, want angst veronderstelt straf."
(1 Johannes 4:18)

3.

Omwille van de menselijke vrijheid

God heeft de mens vrijheid gegeven, en daarmee ook de mogelijkheid om kwaad te doen. Als God voortdurend en onmiddellijk als een flitscamera zou ingrijpen, zou die vrijheid geen betekenis meer hebben. Dan veranderen mensen in marionetten.

De kostbare gave van vrijheid betekent ook dat we verantwoordelijk zijn voor onze woorden en daden en daarvan verantwoording aan God zullen moeten afleggen. Dus opnieuw is Gods tijdelijk stilzwijgen geen argument voor mogelijke onverschilligheid.

Jammer genoeg zet deze goddelijke terughoudendheid mensen vaak aan om in het kwaad te volharden.

"Omdat een slechte daad niet snel bestraft wordt, is een mensenhart maar al te snel tot het kwaad geneigd."
(Prediker 8:11)

*"God straft zelden onmiddellijk.
En dat is maar goed ook."*

4.

**Omdat het kwaad
soms tijd nodig heeft
om zichtbaar te
worden**

Soms lijkt het alsof onrecht onbestraft blijft, maar dat komt doordat sommige gevolgen van het kwaad zich pas na verloop van tijd manifesteren. Jezus gebruikt in dit verband de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe: beide gewassen groeien samen op de akker; pas bij de oogst wordt het verschil duidelijk.

*“Toen het jonge gewas opschoot en vrucht begon te dragen, kwam ook het onkruid tevoorschijn.”
(Mattheüs 13:26)*

5.

**Omdat ingrijpen bij
elk kwaad het leven
onmogelijk zou
maken**

Stel je voor: bij elke leugen een bliksemflits, bij elke driftbui verlies van je stem, bij elk pintje te veel maagkramp, bij elke vorm van grensoverschrijdend gedrag een stekende pijn. De wereld zou niet leefbaar zijn. Als God altijd en onmiddellijk zou ingrijpen bij elke verkeersovertreding, belediging, ontrouw of oneerlijkheid, dan zou de mens zelfs binnen de kortste keren van de planeet verdwenen zijn. Immers, wie van ons is zonder zonde?

Gods terughoudendheid is hier dan een uitdrukking van zijn wijsheid en geduld, niet van onmacht.

*“De HEER is geduldig en trouw, schuld en misdaad vergeeft Hij.”
(Numeri 14:18)*

De diepste reden

Deze overwegingen maken duidelijk dat het uitblijven van directe straf niet betekent dat God niet handelt of niet zou bestaan. Maar dat Hij handelt op een manier die past bij zijn karakter: rechtvaardig én geduldig, machtig én liefdevol, wijs én genadig.

God straft dus zelden onmiddellijk. En dat is maar goed ook. Want beeld je in dat Hij dat wél deed. Dan zouden we niet lang overeind blijven.

En dat brengt ons bij de zesde en allerdiepste reden waarom goddelijk oordeel niet onmiddellijk volgt op menselijke zonde: omdat het oordeel in zekere zin al voltrokken is aan Christus. God heeft de straf voor onze zonden al op zichzelf genomen. Hij onderging de straf die wij verdienden; zijn veroordeling werd onze vrij spraak. Aan het kruis toonde God zijn gerechtigheid (Jezus onderging de straf) én zijn genade (wij ontvingen vergeving).

Dat is het geheim van het kruis.

*“Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt was op hem, en door zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.”
(Jesaja 53:5)*

Marc Van Den Bogaerde

Online lezen of delen